

Uchwała nr 48/2012
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z 15 maja 2012 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec uchwały Rady Miejskiej w Józefowie.

Na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) i art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr XVIII/122/12 Rady Miejskiej w Józefowie z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych jednostek oświatowych oraz zakresu i trybu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, z powodu istotnego naruszenia art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Uzasadnienie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej 2 maja 2012 r. uchwały Rady Miejskiej w Józefowie, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Rada Miejska w Józefowie 25 kwietnia 2012 r. podjęła uchwałę w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych jednostek oświatowych oraz zakresu i trybu kontroli prawidłowości ich wykorzystywania.

Zgodnie z art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawy obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

Z analizy zawartych w uchwale postanowień wynika, że Rada Miejska w ramach delegacji wprowadziła do trybu udzielania i rozliczania dotacji oświatowych elementy procedury właściwe dla powierzania zadania publicznego realizowanego na podstawie ustawy z dnia

24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.).

W § 4 ust. 1 kwestionowanej uchwały organ stanowiący wskazał, że dotacja udzielana jest na wniosek, którego wzór określa załącznik nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Józefowie. Wzór tego wniosku jest tożsamy z tym, który został dołączony do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

O ile wzór tego wniosku ma zastosowanie w przypadku ubiegania się o realizację zadania publicznego na podstawie powołanej wyżej ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, to nie może – w ocenie Kolegium – być stosowany do udzielania dotacji oświatowych.

Ustawa o systemie oświaty odrębnie określa zasady udzielania dotacji oświatowych, zobowiązując organ stanowiący jedynie do uregulowania spraw wynikających z wyżej wskazanego art. 80 ust. 4 ustawy. Zakres delegacji określony tym przepisem nie pozwala na zastosowanie wprowadzonego kwestionowaną uchwałą trybu odnoszącego się do finansowania zadań realizowanych w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – do dotacji udzielanych na podstawie ustawy o systemie oświaty.

Różnice występujące pomiędzy wskazanymi wyżej sposobami finansowania zadań są zasadnicze i wynikają głównie z charakteru tych dotacji. Udzielając dotacji oświatowej jednostka samorządu terytorialnego nie przekazuje do wykonania zadania publicznego na podstawie zlecenia, a jedynie realizuje swój ustawowy obowiązek wobec podmiotu uprawnionego na mocy ustawy do otrzymania środków z budżetu gminy w przypadku realizacji przez niego zadania własnego gminy. Dotacja oświatowa ma charakter podmiotowy, co oznacza, że może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie wydatków bieżących (uchwalony załącznik nr 1 do uchwały dopuszcza natomiast dofinansowanie z dotacji również inwestycji), dotyczących realizacji zadań określonych ściśle w ustawie o systemie oświaty. Dotacja udzielana w trybie działalności pożytku publicznego jest dotacją o charakterze celowym i jest przekazywana po zawarciu stosownej umowy.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem delegacyjnym organ stanowiący ustala zakres danych, które powinny być zawarte w takim wniosku. Wniosek o udzielenie dotacji jest elementem trybu jej udzielania, który ma pozwolić na prawidłowe zrealizowanie ustawowego obowiązku przekazania dotacji. Żądane we wniosku informacje mogą odzwierciedlać jedynie ustawowe wymogi udzielania takich dotacji. Uchwalony przez radę wniosek nie zawiera – mimo, że § 4 ust. 1 uchwały tak stanowi – informacji dotyczącej planowanej liczby uczniów, co uniemożliwia wyliczenie kwoty dotacji, określa natomiast szereg zbędnych – dla potrzeb udzielenia dotacji oświatowej – danych. Uchwalając wzór wniosku o udzielenie dotacji w formie nadanej mu przez załącznik nr 1, organ stanowiący naruszył delegację ustawową wynikającą z art. 80 ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

W § 6 uchwały rada zawarła regulacje dotyczące sprawozdania z wykonania zadania, określając w załączniku nr 2 do uchwały formularz, na którym ma być ono sporządzone. Podobnie jak załącznik nr 1 do uchwały, formularz ten został niejako przejęty z powołanego wyżej rozporządzenia.

Organ stanowiący w art. 80 ust. 4 ustawy o systemie oświaty został zobligowany do określenia trybu rozliczenia dotacji, a nie sprawozdania z wykonania zadania.

W ocenie Kolegium jednostka samorządu terytorialnego udzielając dotacji oświatowej nie powierza – jak wskazano już wyżej – realizacji zadania publicznego, tym samym nie może żądać sprawozdania z jego realizacji. Uznając, że poprzez obowiązek sporządzenia sprawozdania - został uregulowany tryb rozliczania dotacji, nie sposób przyjąć wzoru tego sprawozdania za prawidłowy. Z jednej strony ujęte w nim dane wykraczają poza dane dotyczące rozliczenia wykorzystania dotacji, z drugiej nie zawierają elementów niezbędnych do jej prawidłowego rozliczenia. Zarówno postanowienia § 6 jak i zawarte w formularzu dane nie wypełniają delegacji w tym zakresie, naruszają powołany przepis prawa.

Odnośnie do postanowień § 7 i dalszych odnoszących się do kontroli, Kolegium wskazuje, że stosownie do brzmienia przepisu art. 80 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, rada reguluje tryb i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, a nie prawidłowości wykonania zadania.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego Rada Miejska w Józefowie – w terminie do 28 maja 2012 roku, może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, lub – uznając przytoczone argumenty – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

29 maja 2012 r., o godz. 9:40 w siedzibie RIO w Lublinie odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Józefowie. Upelnomocniony przedstawiciel Gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymuje:

1. Rada Miejska w Józefowie,
2. Burmistrz Józefowa.